

Број/Број: 01,03,03/11-05-1-133/11

Сарајево/Sarajevo: 12. 3. 2012.

**Izveštaj o zvaničnoj posjeti
predsjedavajućeg Predstavničkog doma PSBiH Denisa Bećirovića Republici Albaniji,
14. - 16. decembar 2011.**

Na poziv predsjednice Parlamenta Republike Albanije Jozefine Topali, predsjedavajući Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH Denis Bećirović boravio je u zvaničnoj posjeti Albaniji od 14. do 16. decembra 2011.

U pratnji Denisa Bećirovića, u posjeti Albaniji boravili su: Zlatko Vukmirović, rukovodilac Sektora za odnose s javnošću Sekretarijata PSBiH, Jelena Rajaković, šef Odjela za bilateralne odnose i protokol, i Dubravka Ištuk-Pavlović, prevodilac.

Sastancima su prisustvovali i N.J.E. Nusret Čančar, nerezidentni ambasador BiH za Albaniju, kao i Fikret Klarić, počasni konzul BiH u Albaniji.

Uz parlamentarnu delegaciju, u posjeti Albaniji bila je i delegacija Privredne komore FBiH koju su predstavljali Džemal Hasković, predsjednik Udruženja građevinskih kompanija, i Dženana Avdić, sekretar Udruženja.

Tokom boravka u Tirani Bećirović je u odvojenim susretima razgovarao sa Salijem Berišom, premijerom, predsjednicom Parlamenta Jozefinom Topali, Bamirom Topijem, predsjednikom, Edmondom Hadžinastom, ministrom vanjskih poslova, Sokolom Oldašijem, ministrom za javne radove i komunikacije, i Ljuljzimom Bašom, gradonačelnikom Tirane. Parlamentarna delegacija BiH posjetila je i Počasni konzulat BiH u Draču i bošnjačku zajednicu u tom gradu.

Govoreći o političkom i ekonomskom stanju u BiH, Denis Bećirović je tokom razgovora istakao sljedeće teme:

- Kompatibilnost vanjskopolitičkih ciljeva dvije prijateljske zemlje, članstvo u EU i NATO-u i osiguranje albanske podrške za članstvo BiH, potreba jače i sadržajnije razmjene iskustava na tom putu, međusobna saradnja i pomoć.

- Potreba jače ekonomske bilateralne saradnje i insistiranje na što bržem okončanju procedura za potpisivanje sljedećih bilateralnih sporazuma: 1) Sporazuma o ekonomskoj saradnji, 2) Sporazuma o pomorskom transportu, 3) Sporazuma o veterinarskoj saradnji i 4) Protokola o saradnji između ministarstava pravde.

- Izgradnja komunikacijske infrastrukture i otvaranje direktne avionske linije između Sarajeva i Tirane, što bi ojačalo i olakšalo komunikaciju između dvije zemlje, prvenstveno za turiste i poslovne ljude.

- Interes za jači i organiziraniji nastup bh. kompanija na albanskom tržištu u velikim infrastrukturnim projektima i uspostavljanje linkova direktne saradnje među kompanijama dvije zemlje.

- Potreba jače naučne i akademske saradnje potpisivanjem protokola o saradnji među univerzitetima, što bi uključivalo razmjenu studenata i profesora i organiziranje specijalističkih seminara i simpozija.

- Zaštita i unapređenje statusa nacionalnih manjina, bošnjačke u Albaniji i albanske u BiH, kako bi ostvarivali sva svoja manjinska prava, a u funkciji jačanja ukupnih odnosa i veza između dvije zemlje.

Sastanak s premijerom Republike Albanije Salijem Berišom

Sali Beriša je ukupne bilateralne odnose između BiH i Albanije ocijenio vrlo pozitivnim s dobrom dinamikom daljnjeg razvoja, istakavši da nacionalne manjine u obje zemlje treba da imaju jaču ulogu u ostvarivanju međusobnih veza i naglasio da Albanija želi u potpunosti primijeniti standarde evropskih konvencija o manjinskim pravima.

Albanski premijer informirao je goste o političkom i ekonomskom stanju u državi. Istakao je da Albanija već dvije godine čeka na zvanično dobivanje statusa kandidata za članstvo u EU. Kao razlog tome naveo je opstrukciju opozicionog bloka u albanskom parlamentu pri usvajanju seta reformskih zakona za koje je potrebna dvotrećinska većina. Ipak, izrazio je optimizam u pogledu postizanja kompromisa na tom putu i nadu da će Albanija do kraja 2012. dobiti status kandidata kao i termin za početak pregovora.

Na ekonomskom planu, uprkos globalnoj krizi i recesiji, Albanija je tokom 2010. ostvarila privredni rast od 3,5%, a stopa nezaposlenosti u posljednjih pet godina ne prelazi 12,5%. Ekonomski razvoj usmjeren je na izgradnju osnovne infrastrukture, putnih komunikacija i energetskih postrojenja. Albanija je do sada izgradila oko 400 km autoputeva i za naredne četiri godine planira završiti izgradnju planirane putne mreže. Gosp. Beriša naglasio je da su u Albaniji trenutno u izgradnji 73 hidroelektrane od planirane 443. Od toga je 110 ugovora u energetici potpisano s privatnim sektorom. Za posljednjih šest godina obim turističke privrede povećan je 10 puta. U 2011. godini Albaniju je posjetilo više od 2,5 miliona turista.

Osim ljetnog, Albanija želi razvijati i zimski turizam. Vlada Albanije planira uvesti posebne stimulatивne mjere za investicije u taj sektor oslobađanjem investitora od poreza u periodu od 10 godina. Znajući za iskustva BiH u organiziranju zimske olimpijade i u razvoju zimskog turizma općenito, premijer je pozvao bh. kompanije da se uključe u albanske programe razvoja zimskog turizma.

Sali Beriša istakao je značaj finansijske discipline i kontrole javne potrošnje. Još od prije pet godina Albanija godišnje za kapitalne investicije izdvaja 10% BDP-a (albanski BDP u 2010. godini iznosio je 23,3 milijarde dolara), a ove godine izdvajanja za kapitalne investicije iznosila su čitavih 15% BDP. Osim domaćih finansijskih sredstava Albanija koristi i povoljne razvojne kredite s međunarodnog finansijskog tržišta – Evropske banke za razvoj, Islamske banke za razvoj (po osnovu članstva u OIC) i kredite prijateljskih država u partnerskim projektima u čemu prednjače Njemačka i Turska.

Sastanak s predsjednicom Parlamenta Republike Albanije Jozefinom Topali

Govoreći o dobrim odnosima između dvije zemlje, predsjednica Parlamenta Albanije istakla je značaj osnivanja međudržavnog savjeta za ekonomsku saradnju koji treba sektorski strukturirati. Potrebno je što prije pokrenuti organe izvršne vlasti da pristupe osnivanju savjeta. Iskustvo Albanije potvrđuje je da takvi savjeti vrlo efikasno jačaju i povećavaju ekonomsku saradnju.

Ona je pozvala na osmišljavanje zajedničkog nastupa zemalja regije prema Briselu s ciljem korištenja finansijskih sredstava razvojnih fondova, pri čemu je apostrofirala Albaniju, Makedoniju, Crnu Goru, BiH i Hrvatsku zbog kompatibilnosti regionalnih razvojnih projekata u putnim komunikacijama i energetske koridorima. Primijetila je da dosadašnji pojedinačni nastupi zemalja regiona u Briselu nisu dali nikakve rezultate, jer značajnijih regionalnih razvojnih projekata u briselskoj agendi nema.

Gđa Topali inicirala je i razmjenu parlamentarnih posjeta dvije zemlje najmanje jednom u dvije godine radi koordiniranja nacionalnih interesa u nastupima prema EU i ostatku međunarodne zajednice, te radi razvoja bilateralnih odnosa.

Sastanak s Bamir Topijem, predsjednikom Republike Albanije

Bamir Topi istakao je dobre odnose između BiH i Albanije, što potvrđuje i otvaranje albanske ambasade u Sarajevu prošle godine. Ocijenio je da bi ti odnosi bili još potpuniji kada bi BiH otvorila ambasadu u Tirani.

Predsjednik Topi istakao je da ima i jako dobre lične odnose s bošnjačkom zajednicom u Draču i da ih posjećuje najmanje jednom godišnje. Ocijenio je da su oni veoma dobro integrirani u albansko društvo i da su cijenjeni i poštovani. Pohvalio je marljivost u radu počasnog konzula BiH u Albaniji Fikreta Klarića i istakao da bošnjačka zajednica značajno doprinosi razvoju prijateljstva između dvije zemlje.

Osvrnuvši se na unutrašnje političko stanje u Albaniji, ocijenio ga je stabilnim, bez obzira što je, prema njegovima riječima, politička opozicija u Parlamentu Albanije svojim opstrukcijama ugrozila kredibilitet albanske države na putu sticanja kandidatskog statusa za članstvo u EU. Iskazao je uvjerenje da je albanska politička scena dovoljno stabilizirana i da očekuje kandidatski status u EU tokom sljedeće godine.

Sastanak s Edmond Hadžinastom, ministrom vanjskih poslova Republike Albanije

Edmond Hadžinasto ocijenio je bilateralne odnose između dvije zemlje odličnim. Rekao je da vrlo pažljivo prati unutrašnju političku scenu u BiH i da Albanija snažno podržava suverenitet i teritorijalni integritet BiH na njenom putu ka NATO-u i EU. On je istakao da ima mnogo neiskorištenih mogućnosti između dvije zemlje, posebno na polju ekonomske saradnje i zatražio da se što prije okončaju procedure za potpisivanje četiri bilateralna sporazuma i potom, razmjenom posjeta vladinih delegacija, definiraju novi prioriteti i novi ugovori u međusobnim odnosima. On je informirao Bećirovića da je albanska strana napravila nacrt bilateralnog sporazuma o prelasku granica građana Albanije i BiH s ličnim kartama i dostavila ga MIP-u BiH. Takav bilateralni sporazum podstakao bi veću trgovačku razmjenu i turistička putovanja građana obje zemlje. Isti sporazum Albanija je već potpisala s Makedonijom i Crnom Gorom.

Ministar se osvrnuo i na položaj bošnjačke zajednice u Albaniji koja još uvijek nema formalni status nacionalne manjine u albanskom društvu i rekao da albanska država u svom čvrstom opredjeljenju za evroatlantske integracije ima obavezu da primijeni sve standarde manjinskih prava koja proističu iz evropskih konvencija o pravima manjina. To nije pitanje

brojnosti određene nacionalne manjine, nego je pitanje evropskih vrijednosti. U tom smislu BiH ne treba imati nikakve bojazni da će manjinska prava bošnjačke zajednice u Albaniji biti uskraćena.

Sastanak sa Sokolom Oldašijem, ministrom za javne radove i komunikacije Republike Albanije

Denis Bećirović se tokom boravka u Tirani sastao i sa Sokolom Oldašijem, ministrom za javne radove i komunikacije Republike Albanije. Sastanku je prisustvovala i privredna delegacija iz BiH. Ministar je informirao goste o nadležnostima njegovog ministarstva, velikim infrastrukturnim projektima planiranim za sljedeću godinu, procedurama ugovaranja poslova i načinima finansiranja. To ministarstvo za sljedeću godinu ima na raspolaganju oko 700 miliona američkih dolara za izgradnju autoputeva i regionalnih puteva i oko 150 miliona dolara za izgradnju luka. Finansijer ovih projekata je Vlada Albanije. Svi projekti oglašavaju se kroz međunarodne tendere. Vlada u odabiru izvođača ne prakticira preferencijalni princip i rukovodi se isključivo najpovoljnijom ponudom tako da su na tenderima izjednačene nacionalne i međunarodne kompanije. U Albaniji na izgradnji puteva i luka već učestvuju, ili su učestvovala, slovenske, hrvatske, srbijanske, turske, grčke i češke kompanije. Neke samostalno, a neke u partnerstvu s albanskim kompanijama. U ovoj godini najpovoljnije ponude dale su grčke kompanije i dobile najviše poslova.

Ministar za javne radove i komunikacije izrazio je punu spremnost za saradnju s kompanijama iz Bosne i Hercegovine i budućoj delegaciji zainteresiranih građevinskih kompanija pružit će sve potrebne informacije i tehničku dokumentaciju. Potrebno je da se na vrijeme najave i iskažu svoj interes.

Sastanak s Ljulzimom Bašom, gradonačelnikom Tirane

Ljulzim Baša, gradonačelnik Tirane, istakao je da Tirana kao grad pobratim sa Sarajevom želi da inicira nove sadržaje u saradnji dva grada. Istakao je da kulturna, naučna i sportska saradnja igraju veoma značajnu ulogu u zbližavanju naroda i država. Tirana želi više prisustva kulture i sporta iz BiH u albanskom društvu, kao i jaču prezentaciju albanske kulture u BiH. Pozvao je gradonačelnika Sarajeva da posjeti Tiranu s nadom da bi ta posjeta trebalo da otvori novu stranicu saradnje između dva zbratimljena grada.

Posjeta Privrednoj komori Albanije

Predstavnici Udruženja građevinskih kompanija iz Privredne komore FBiH posjetili su Privrednu komoru Albanije. Tom prilikom susreli su se s predstavnicima udruženja iz njihove branše i direktorima nekoliko albanskih kompanija. Postignut je dogovor da već u januaru sljedeće godine imaju novi sastanak u Tirani na kojem bi trebalo da razgovaraju o osnivanju konzorcija građevinskih firmi iz Albanije i BiH koji bi se kandidirao za izvođenje nekoliko projekata na albanskom tržištu.

Posjeta bošnjačkoj zajednici u Draču

Predsjedavajući Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH posjetio je i bošnjačku zajednicu u mjestu Šijak nadomak Drača. U tom i susjednom mjestu Boraku živi oko četiri hiljade Bošnjaka, od ukupno 10 hiljada koliko se procjenjuje da ih živi u Albaniji. Oni su u Albaniju emigrirali 1875. godine. Nisu asimilirani, govore jezikom kojim se govori u BiH i njeguju kulturnu tradiciju Bošnjaka iz Hercegovine. Denis Bećirović sastao se s pedesetak Bošnjaka iz Šijaka i Boraka koje je informirao o razvoju bilateralnih odnosa između BiH i Albanije i preduzetim aktivnostima za formaliziranje njihovog statusa nacionalne manjine u albanskom društvu. Bećirović je istakao važnost njihove uloge u razvoju prijateljskih veza i saradnje između dvije zemlje i apelirao kod počasnog konzula BiH u Albaniji Fikreta Klarića, koji je ujedno i predsjednik bošnjačke zajednice, da bude na usluzi privrednicima iz BiH koji će uskoro tražiti poslove na albanskom tržištu.

Sastanak s potpredsjednikom Skupštine Crne Gore Rifatom Rastoderom

U povrtaku iz Albanije Denis Bećirović sastao se u Podgorici s potpredsjednikom Skupštine Crne Gore Rifatom Rastoderom.

Potpredsjednik Rastoder iskazao je zadovoljstvo zbog izuzetno dobre saradnje Crne Gore i BiH i posebno ukazao na dobru parlamentarnu saradnju, navodeći da se na taj način dodatno produbljuju i tradicionalno skladni odnosi dvije zemlje. Sagovornici su razmijenili mišljenja o aktuelnim međunarodnim i regionalnim pitanjima, kao i bilateralnim odnosima, s posebnim osvrtom na ekonomsku saradnju. Konstatirano je da su odnosi između dvije zemlje dodatno unaprijeđeni i izraženo uvjerenje da će biti nastavljena dobra komunikacija i saradnja u oblastima od obostranog interesa.

Potpredsjednik Rastoder upoznao je Bećirovića s aktivnostima u Skupštini Crne Gore i obavezama koje predstoje Parlamentu na putu evropskih integracija. Podsjetio je također da su u parlamentima formirane grupe prijateljstva i da su potrebni što češći susreti. Također je istakao važnost uticaja parlamenata na predstavnike resornih ministarstava kako bi se poboljšale i saobraćajne veze između dvije države.

Predsjedavajući Bećirović zahvalio se na kontinuiranoj podršci koju Crna Gora pruža Bosni i Hercegovini na njenom putu ka evropskim i evroatlantskim integracijama i izrazio očekivanje da će se taj put pospješiti još sadržajnijom međuparlamentarnom saradnjom.

Zajednički je konstatirano da Crnu Goru u narednom periodu očekuje intenzivan i zahtjevan rad na putu ka Evropskoj uniji, te da će Bosni i Hercegovini biti od velike koristi iskustvo Crne Gore.

Sastanak je bio prilika i da Denis Bećirović čestita Crnoj Gori na dobivanju datuma početka pregovora s Evropskom unijom te da izrazi uvjerenje da će ih Crna Gora uspješno završiti.

Sastanku su prisustvovali N.J.E. Izmir Talić, ambasador Bosne i Hercegovine u Crnoj Gori, i Muharem Zejnullahu, savjetnik u Ambasadi Bosne i Hercegovine.

šef

Odjela za bilateralne odnose i protokol
Jelena Rajaković

Dostaviti:

- Kolegiju Predstavničkog doma
- Kolegiju Doma naroda
- Komisiji za vanjske poslove Predstavničkog doma

- Komisiji za vanjsku i trgovinsku politiku, carine, saobraćaj i komunikacije Doma naroda
- Sektoru za međunarodne odnose i protokol

Kopija: Ministarstvo vanjskih poslova BiH